Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/lvvn

Datum 11 november 2026
Betreft Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad 23 en 24 november 2026

Ons kenmerk
DGA-EIA / 108939296

Geachte Voorzitter,

Op 23 en 24 november a.s. vindt de Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Brussel. Met deze brief informeren wij de Kamer over de agenda en de Nederlandse inbreng.

Marktsituatie, in het bijzonder na de invasie van Oekraïne
Tijdens het reguliere agendapunt over de marktsituatie zal de Europese Commissie (hierna: de Commissie) naar verwachting opnieuw ingaan op de actuele ontwikkelingen rondom de markten voor landbouwproducten. Er is nog geen achtergronddocument beschikbaar. De Commissie zal naar verwachting aangeven dat de vooruitzichten voor de EU-landbouwmarkten op zich robuust zijn, maar dat er flinke uitdagingen bestaan voor de sectoren als gevolg van extreme weersomstandigheden, dierziektes, handelsspanningen en de stijgende productiekosten door onder meer het conflict in het Midden-Oosten. Dit is in lijn met de op 3 juli jl. uitgebrachte short term outlook[1]. De Commissie zal naar verwachting ook ingaan op de gevolgen van de oorlog in Oekraïne op de exportmogelijkheden van granen en andere landbouwproducten van Oekraïne naar de wereldmarkten.

Nederland zal tijdens de Raad de grote onzekerheid voor de landbouw- en voedselsector onderschrijven en het belang van het vergroten van de weerbaarheid van de landbouw benadrukken.

Jaarlijkse voortgangsrapportage 2026 DG SANTE
Onder dit diversenpunt presenteert de Commissie de jaarlijkse voortgangsrapportage van DG SANTE op het gebied van simplificatie, implementatie en handhaving.[2]

Het rapport maakt melding van de activiteiten op het terrein van dierenwelzijn. Genoemd worden de verordening inzake het welzijn van honden en katten en hun traceerbaarheid en de onderhandelingen over de transportverordening levende

[1] https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/outlook/short-term_en#newsletter
[2] https://commission.europa.eu/publications/2026-annual-progress-report-simplification-implementation-and-enforcement-commissioner-oliver_en

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

Ons kenmerk
DGA-EIA / 108939296

dieren. Over de implementatie van de verordening inzake het welzijn van honden en katten en hun traceerbaarheid is de Kamer reeds geïnformeerd (Kamerstuk 28286-1484). De onderhandelingen omtrent de herziening van de diertransportverordening lopen nog. De Kamer zal worden geïnformeerd over de resultaten van deze onderhandelingen.

Daarnaast benoemt het rapport het Omnibus-voorstel veiligheid van voedsel en diervoeder. Dit voorstel heeft als doel om Europese regelgeving op het gebied van veiligheid van voedsel en diervoeder te vereenvoudigen door aanpassing van meerdere richtlijnen en verordeningen. Op 30 september 2026 hebben de lidstaten een algemene oriëntatie op het voorstel bereikt.[3] Een belangrijke inzet voor Nederland was om het beschermingsniveau voor mens, dier en milieu op z'n minst te behouden. Daaraan is met het laatste voorstel tegemoetgekomen. De volgende stap is de triloogonderhandelingen tussen de Commissie, het Europees Parlement (EP) en de Raad.

De rapportage gaat ook in op de evaluatie van de biocidenverordening. Nederland zet zich tijdens de evaluatie in voor het verbeteren, versnellen en versimpelen van het huidige systeem, zonder afbreuk te doen aan het beschermingsniveau. Concreet zet Nederland in op 1) minder administratieve stappen 2) het verminderen van lange doorlooptijden; en 3) meer risicogestuurde beoordelingen.

Tot slot waardeert Nederland de constructieve samenwerking met de Commissie en de lidstaten op de dossiers bosbouwkundig teeltmateriaal (FRM), plantaardig teeltmateriaal (PRM), nieuwe genomische technieken (NGT) en de Biotech Act. De Nederlandse inzet is om deze samenwerking het komende jaar voort te zetten ten behoeve van voedselzekerheid en verduurzaming van de landbouw in een veranderend klimaat. Daarbij zet Nederland zich in voor precisiefermentatie en kweekvlees en -vis door in de Biotech Act te streven naar meer ruimte voor proeverijen van deze innovatieve producten naar Nederlands voorbeeld. Voor de implementatiewetgeving van de NGT-verordening zet Nederland zich in om de administratieve lasten voor aanvragers van NGT-planten zo laag mogelijk te houden.

<u>Raadsverordening voor de vaststelling van de vangstmogelijkheden in de Atlantische Oceaan en de Noordzee voor 2027 en bepaalde bestanden voor 2028</u>
Tijdens de Raad zal een gedachtewisseling plaatsvinden over het Raadsvoorstel voor een verordening voor de vaststelling van de vangstmogelijkheden (*total allowable catches,* hierna ook: TAC) in de Atlantische Oceaan en de Noordzee. Het Ierse voorzitterschap streeft ernaar een politiek akkoord te sluiten tijdens de Raad van 14 en 15 december 2026. Op het moment van schrijven is het voorstel voor deze verordening nog niet gepubliceerd. Het voorstel voor de vangstmogelijkheden voor de Atlantische Oceaan en de Noordzee zal nu nog veel open punten bevatten en wordt nader vormgegeven op basis van de uitkomsten van de nog lopende onderhandelingen met derde landen, zijnde het Verenigd Koninkrijk (VK), Noorwegen en de (overige) kuststaten, en de regionale visserijbeheersorganisatie voor de Noordoostelijke Atlantische Oceaan (NEAFC).

[3] Kamerstuk 27858-776.

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

De onderhandelingen lopen naar verwachting nog door tot begin december. Zoals eerder met de Kamer gedeeld (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1813, Kamerstuk 21 501-32, nr. 1834) is de inzet van Nederland in de onderhandelingen gebaseerd op de doelstellingen uit het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB). Zo beoogt Nederland dat bestanden op het niveau van maximale duurzame opbrengst kunnen worden bevist en dat er aandacht is voor de mogelijke sociaaleconomische gevolgen. De verschillende pijlers van het GVB, te weten de ecologische, sociale en economische duurzaamheid, dienen hierbij in evenwicht te zijn. Langs deze lijn zal de staatssecretaris interveniëren tijdens de Raad.

In de recente onderhandelingen zijn de Europese Unie (EU) en de overige kuststaten voor drie visbestanden vangstmogelijkheden voor 2027 overeengekomen, namelijk voor blauwe wijting, Atlantisch-Scandinavische haring en makreel. Voor blauwe wijting bedraagt de TAC overeenkomstig het wetenschappelijk advies van de Internationale Raad voor het Onderzoek van de Zee (hierna: ICES) een totale hoeveelheid van 1.064.191 ton voor 2027. Dit resulteert in een stijging van 25% ten opzichte van vorig jaar. Voor Atlantisch-Scandinavische haring hebben de kuststaten eveneens overeenkomstig het wetenschappelijk advies een TAC van 588.004 ton vastgesteld. Dit is een stijging van 10% ten opzichte van vorig jaar. Voor makreel zijn de vangstmogelijkheden ook overeengekomen in lijn met het wetenschappelijk advies, wat neerkomt op 352.938 ton. Dit vertaalt zich naar een stijging van 18% ten opzichte van de TAC die eerder dit jaar voor 2026 door de Raad is vastgesteld. Voor deze bestanden is vooralsnog geen verdeelsleutel tussen de kuststaten overeengekomen en de daadwerkelijke vangsten zullen naar verwachting hoger zijn dan de door de kuststaten vastgestelde TACs. In december zal de Raad op basis van deze overeenkomsten een besluit nemen over de vangstmogelijkheden voor Europese vissers.

Op dit moment lopen de onderhandelingen in het trilaterale verband met Noorwegen en het VK. Een van de belangrijke bestanden in dit verband voor Nederland is Noordzee-kabeljauw. Omdat het bestand zich onder biologisch veilige grenzen bevindt zijn alle partijen het erover eens dat aanvullende maatregelen nodig zijn om het bestand te beschermen. De gesprekken gaan hier over maatregelen zoals een aanscherping van de Real Time Closure's (RTCs), seizoenssluitingen en selectiviteitsmaatregelen. Zoals aangegeven in de geannoteerde agenda voor de Landbouw- en Visserijraad van oktober jl. zet de staatssecretaris in op een herziening van het RTC-systeem, met aanscherpingen voor bestanden die bescherming nodig hebben en flexibiliteit voor soorten die zich boven biologisch veilige grenzen bevinden, zoals wijting. Met betrekking tot de seizoenssluitingen en selectiviteitsmaatregelen zet de staatssecretaris in op weloverwogen en wetenschappelijk onderbouwde maatregelen, waarbij ook rekening wordt gehouden met de sociaaleconomische gevolgen.

<u>Raadsverordening voor de vaststelling van de vangstmogelijkheden voor visserij en aquacultuur in de Middellandse en Zwarte Zee voor 2027</u>
Er zal tijdens de Raad ook een gedachtewisseling zijn over de vangstmogelijkheden voor de Middellandse Zee en de Zwarte Zee voor 2027. Ook hiervoor geldt dat dit de opmaat zal zijn naar het beoogde politieke akkoord

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Ons kenmerk
DGA-EIA / 108939296

tijdens de Raad in december. De Commissie heeft op 21 september 2026 haar voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van de vangstmogelijkheden voor de Middellandse Zee en de Zwarte Zee in 2027 gepubliceerd. De Commissie baseert haar voorstel op de ICES-vangstadviezen en de relevante meerjarenplannen. Het voorstel is op veel punten nog niet ingevuld, in afwachting van de adviezen en uitkomsten van onderhandelingen met derde landen. De Nederlandse visserijsector heeft geen vangstmogelijkheden in deze wateren. Nederland hecht er echter wel aan dat het beheer van visbestanden in alle Europese wateren op uniforme duurzame wijze geschiedt. Dit houdt onder meer in dat het voorstel in lijn is met de wetenschappelijke adviezen en conform de relevante meerjarenplannen en dat rekening wordt gehouden met de sociaaleconomische gevolgen.

Commissiemededeling over Visie 2040 voor visserij en aquacultuur en de externe dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid

Op 20 oktober 2026 heeft de Europese Commissie de Visie 2040 voor visserij en aquacultuur en de externe dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid (hierna: de Visie) gepubliceerd. Naast de Visie bevat de mededeling twee bijlages: een strategie voor extern visserijbeleid en een routekaart voor de energietransitie. Op dit moment wordt een BNC-fiche betreffende deze mededeling voorbereid, dat binnen de reguliere termijn van zes weken aan de Tweede Kamer zal worden toegezonden. Dit zal echter na de Raad van november zijn.

De staatssecretaris zal tijdens de Raad aangeven de Visie te verwelkomen en zijn inbreng op de Raad zal daarbij in lijn zijn met de brief over deze visie die het kabinet in juni jl. heeft verzonden aan de Commissie (Kamerstuk 26 737, nr. 13). Hierin zal hij onder andere aandacht vragen voor een herziening van het GVB, vereenvoudiging van regelgeving en meer ruimte voor innovatie.

Jaimi van Essen
Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Silvio P.A. Erkens
Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Ministerie van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees, Internationaal en Agro economisch beleid

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum aangemaakt
29 oktober 2026

Kenmerk
DGA-EIA / 108802037

Kopie aan

Bijlage(n)

nota
TER BESLISSING

Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad
23-24 november 2026

Parafenroute
[redacted]

Aanleiding
Op 23 en 24 november 2026 vindt de volgende Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Brussel. Met bijgevoegde brieven informeert u de Kamers over de agenda van de Raad en de Nederlandse inzet.

Geadviseerd besluit
MLVVN: u kunt akkoord gaan met de brieven en deze ondertekenen.
SLVVN: u kunt akkoord gaan met de brieven en deze ondertekenen.

Kernpunten
- Op de voorlopige agenda van de Raad staan de volgende onderwerpen:
  - Marktsituatie;
  - Jaarlijkse voortgangsrapportage 2026 DG SANTE;
  - Raadsverordening voor de vaststelling van de vangstmogelijkheden in de Atlantische Oceaan en de Noordzee voor 2027 en bepaalde bestanden voor 2028;
  - Raadsverordening voor de vaststelling van de vangstmogelijkheden voor visserij en aquacultuur in de Middellandse en Zwarte Zee voor 2027;
  - Commissiemededeling over Visie 2040 voor visserij en aquacultuur en de externe dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid.